



به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان

دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی مامایی و بهداشت باروری

طرح درس نظری (Course plan)

عنوان درس: برنامه ریزی، ارزشیابی و مدیریت در بهداشت مادر و کودک و سلامت باروری شماره درس: ۵۱۸۶۱۷

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی دروس پیش نیاز: ندارد

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دانشجویان مقطع دکتری تخصصی بهداشت باروری، ترم ۲

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶ زمان کلاس: چهارشنبه ها ساعت ۱۰ تا ۱۲

مکان تشکیل کلاس: کلاس شماره

مسئول درس: دکتر مهناز نوروزی زمان حضور در دفتر کار: شنبه ها ساعت ۴-۲ با هماهنگی قبلی

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۷۰

E-mail : noroozi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: خانم ها: دکتر قربانیان، دکتر کاظمی، دکتر صوابی، دکتر بیگی و دکتر نوروزی

شرح درس:

در این واحد درسی دانشجویان با مفاهیم و استراتژی های برنامه ریزی و نیز پایش و ارزشیابی برنامه ها و خدمات سلامت باروری آشنایی پیدا نموده و توانایی مدیریت این خدمات را کسب می نمایند.

اهداف کلی درس:

آشنایی فراگیران با مدیریت خدمات سلامت باروری

آشنایی با انواع برنامه ریزی و ارزشیابی در خدمات سلامت باروری

اهداف اختصاصی:

در پایان درس از دانشجویان انتظار می رود:

درباره مدیریت خدمات بهداشت مادر و کودک و باروری و اهمیت و اهداف برنامه ریزی های بهداشتی توضیح دهند.

فرآیند برنامه ریزی استراتژیک در مراقبت های بهداشتی را تشریح نمایند.

برنامه ریزی عملیاتی و پایش، ارزشیابی و پیگیری برنامه های بهداشت مادر و کودک و باروری را تشریح نمایند.

درباره نحوه ارزیابی اقتصادی پروژه ها، مداخلات و برنامه های بهداشتی - درمانی توضیح دهند.

چگونگی بررسی هزینه-سودمندی و هزینه - اثربخشی در برنامه های بهداشتی - درمانی را تشریح نمایند.

برنامه های بهداشت مادر و کودک و باروری را از نظر اقتصادی تحلیل نمایند.

مفاهیم کیفیت، مدیریت کیفیت، تضمین کیفیت و ارتقاء کیفیت را تشریح کنند.

ضرورت ارتقاء کیفیت در بهداشت و درمان و نقش دولت ها در این زمینه را تشریح نمایند.

درباره مفهوم کیفیت در خدمات بهداشتی - درمانی و ابعاد آن توضیح دهند.

برنامه ها و رویکردهای سلامت باروری را تحلیل نمایند.

اصول ارتقاء مستمر کیفیت و نیز اصول و مبانی مدیریت جامع کیفیت (TQM) را تشریح نمایند.

مراحل اجرایی TQM در سازمان ها و نیز ارزیابی در TQM را توضیح دهند.

درباره کاربرد TQM در خدمات بهداشتی - درمانی توضیح دهند.

مراحل طراحی برنامه در آموزش و ارتقاء سلامت را تشریح نمایند.

در مورد فرآیند ارزشیابی در برنامه های آموزش و ارتقاء سلامت توضیح دهند.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

روش تدریس بصورت سخنرانی، بحث و گفتگو و پرسش و پاسخ می باشد.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

- ۱- حضور به موقع در جلسات کلاس حضوری/آنلاین
- ۲- شرکت در امتحان پایان دوره
- ۳- حضور فعالانه در کلاس حضوری/آنلاین و مشارکت در مباحث، مطالعه منابع معرفی شده و آمادگی برای پاسخگویی به سوالات مربوط به مباحث تدریس شده
- ۴- انجام تکالیف و پروژه های محوله

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی (موجود در سایت دانشکده پرستاری و مامایی، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای) رعایت گردد.
 - بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره
سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۲ نمره
چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

- سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو در کلاس درس:
- دانشجویان موظف هستند در زمان مقرر در کلاس حضور یابند و در صورت تأخیر، منطبق با سیاست های انضباطی برخورد می شود.
- هرگونه رفتار نامناسب، صحبت های نامربوط، استفاده نادرست از وسایل الکترونیکی، یا ایجاد مزاحمت در کلاس ممنوع است.
- دانشجویان باید احترام متقابل با استاد و هم کلاسی ها را رعایت کنند.
- موارد تخطی از سیاست های انضباطی ممکن است منجر به تذکر کتبی، کاهش نمره، یا در موارد جدی تر، ارجاع به مراجع ذی ربط در دانشگاه شود.

واحد عملی (نیم واحد)

محتوای عملی متناسب با قسمت نظری و به صورت سه روز کارآموزی در معاونت بهداشتی و آشنایی با واحدهای مختلف و نحوه برنامه ریزی، ارزشیابی و مدیریت در بهداشت باروری است. دانشجویان بایستی پس از پایان کلاس های نظری، از طریق هماهنگی با سرکار خانم دکتر کهن و نیز مدیر گروه مامایی و بهداشت باروری جهت گذراندن واحد عملی از تاریخ ۱۴۰۵/۹/۱۸ به بعد اقدام



نمایند.

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره دهی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	شرکت و حضور فعال در جلسات کلاس و انجام تکالیف کلاسی	۴
۲	پروژه تدوین برنامه تفصیلی در زمینه سلامت باروری	۱۶

منابع اصلی درس:

* مبانی مدیریت استراتژیک. ترجمه اعرابی، سید محمد و رضوانی، حمیدرضا هانگر جی دیوید، توماس ال ویلن. آخرین چاپ

* مدیریت استراتژیک، دکتر علی رضا امیر کبیری، نگاه دانش، آخرین چاپ.

* راهنمای اجرایی برنامه ریزی استراتژیک، پاتریک. جی. بیلو، ترجمه منصور شریفی کلویی، نشر آروین، آخرین چاپ.

* برنامه ریزی استراتژیک در مراقبت های بهداشتی (تهیه گام به گام یک برنامه مبتنی بر کیفیت)، ترجمه ابوالفتح لامعی، موسسه انتشاراتی آیه، آخرین چاپ.

* مدیریت بهداشت و درمان، سعید آصف زاده و عزیز رضاپور، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی قزوین، آخرین چاپ.

* مدیریت در عرصه بهداشت و درمان، عبدالوهاب باغبانیان و همکاران، انتشارات گپ، آخرین چاپ.

* برنامه ریزی استراتژیک برای سازمان های دولتی و غیر دولتی، جان.ام. برایسون، ترجمه عباس منوریان، مرکز آموزش مدیریت دولتی، آخرین چاپ.

* مدیریت کیفیت فراگیر در نظام بهداشت و درمان، سید جمال الدین طبیبی و همکاران، جهان رایانه، آخرین چاپ.

* مدیریت جامع کیفیت برای آموزش، ترجمه ابوالفتح لامعی، انتشارات کمیته کشوری ارتقاء کیفیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آخرین چاپ.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

*Health program Planning and Evaluation, L. Michele Issel. Last edit.

*The New World of Health promotion, new program Development, Implementation and evaluation, Bernard J. Healey and Robert S. Zimmerman Jr. Last edit.

*Assessment and Planning in health programs, Bonni C. Hodges and Donna M. Videto.



*Health program Planning. An Educational and Environmental Approach, Green & Kreutzer.

Last edit.

*Health Promotion Programs, Carl I. Fertman, Diane D. Allensworth. Last edit.

*Theory at a Glance. Last edit.

*Principles of Health Education and Health Promotion, J. Thomas Butler. Last edit.

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: برنامه ریزی، ارزشیابی و مدیریت در بهداشت مادر و کودک و باروری

شماره درس: ۵۱۸۶۱۷

نیمسال و سال تحصیلی: اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵

فراگیران: دانشجویان مقطع دکتری تخصصی بهداشت باروری، ترم ۲

زمان کلاس: چهارشنبه ها ساعت ۱۰ تا ۱۲

ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۵/۷/۱ ۱۰-۱۲	مروری بر طرح درس و انتظارات مدرسین و دانشجویان، مدیریت و اهمیت برنامه ریزی، کلیات برنامه ریزی	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	-	خانم دکتر نوروزی
۲	۱۴۰۵/۷/۸	تشریح فرآیند برنامه ریزی استراتژیک، فرآیند برنامه ریزی استراتژیک در مراقبت های بهداشتی	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	خانم دکتر قربانیان
۳	۱۴۰۵/۷/۱۵	نحوه ارزیابی و تحلیل اقتصادی پروژه ها و مداخلات نظام سلامت	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	خانم دکتر قربانیان
۴	۱۴۰۵/۷/۲۲	اصول ارتقاء مستمر کیفیت، اصول و مبانی مدیریت جامع کیفیت (TQM)	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	خانم دکتر قربانیان
۵	۱۴۰۵/۷/۲۹	مراحل اجرایی TQM در سازمان ها، ارزیابی در TQM و کاربرد آن در خدمات بهداشتی - درمانی	☒ حضوری ☐ آنلاین ☐ آفلاین	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	خانم دکتر قربانیان

خانم دکتر بیگی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	تحلیل برنامه ها و رویکردهای سلامت باروری (تحلیل محتوا، زمینه، فرایند و کنش گران)	۱۴۰۵/۸/۶	۶
خانم دکتر نوروزی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	طراحی و تدوین برنامه عملیاتی در سلامت، مراحل و اجرای آن (بخش اول)	۱۴۰۵/۸/۱۳	۷
خانم دکتر نوروزی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	طراحی و تدوین برنامه عملیاتی در سلامت، مراحل و اجرای آن (بخش دوم)	۱۴۰۵/۸/۲۰	۸
خانم دکتر نوروزی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	پایش، ارزشیابی و پیگیری برنامه های بهداشت مادر و کودک و باروری	۱۴۰۵/۸/۲۷	۹
خانم دکتر کاظمی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	مراحل طراحی برنامه در آموزش و ارتقاء سلامت (بخش اول)	۱۴۰۵/۹/۴	۱۰
خانم دکتر کاظمی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	مراحل طراحی برنامه در آموزش و ارتقاء سلامت (بخش دوم)	۱۴۰۵/۹/۱۱	۱۱
خانم دکتر صوابی	مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت در مباحث	☒ حضوری ☐ آنلایین ☐ آفلایین	فرآیند ارزشیابی در برنامه های آموزش و ارتقاء سلامت	۱۴۰۵/۹/۱۸	۱۲

لینک کلاس مجازی:

<https://meet.mui.ac.ir/dmoroozi/>